

# Esiopetuksen opetussuunnitelma

## 2.1. Esiopetuksen järjestämistä ohjaavat velvoitteet

Huoltaja ilmoittaa lapsen esiopetukseen. Muhoksella ilmoittautuminen tapahtuu helmikuussa sähköisen ilmoittautumisen avulla. Esiopetukseen ilmoittautuminen edellyttää lapsen säännöllistä osallistumista esiopetus ajan puitteissa esiopetuksen toimintavuotena. Esiopetuksen toimintavuosi mukailee koulun toimintavuotta. Mikäli huoltaja ei ilmoita lastaan esiopetukseen, hänen tulee huolehtia siitä, että lapsi saavuttaa esiopetuksen tavoitteet muiden keinojen avulla.

Mikäli lapsi suorittaa esiopetuksen kotiopetuksessa, huoltaja vastaa itse koulu materiaalien hankinnasta. Huoltajalle tarjotaan mahdollisuutta lapsen osallistua kunnan kartoitussuunnitelmansuunnitelman mukaisiin kartoituksiin.

Lapsen tulee osallistua säännöllisesti laissa säädettyyn opetukseen, johon hänet on otettu, jolle hänelle ole erityisestä syystä tilapäisesti myönnetty vapautta. Vanhemmat vastaavat lapsen osallistumisesta esiopetukseen.

Esiopettaja myöntää lyhyet poissaololuvat 1-5 päivälle (muut kuin sairaudesta johtuvat) ja päiväkodin johtaja/rehtori yli 5 vrk kestävät poissaolot. Poissaolosta vanhemmat täyttävät poissaololupa -lomakkeen esiopetusyksikköön. Pakottavista syistä (esim. sairaus) johtuvasta pitempiaikaisesta poissaolosta huoltajat keskustelevat esiopetusta antavan yksikön johtajan kanssa ja lapsen paluuta esiopetukseen tuetaan. esiopetusta suunnitellaan lapsilähtöisesti ja esiopetuksen tehtävä on vahvistaa lapsen myönteistä minäkuvaa ja käsitystä itsestään oppijana. Esiopetus toteutetaan Muhoksen kunnan esiopetussuunnitelman mukaisesti. Erityisenä tavoitteena on edistää yhteistyössä huoltajien kanssa lasten kehitys -ja oppimisedellytyksiä sekä vahvistaa lasten sosiaalisia taitoja ja tervettä itsetuntoa leikin ja myönteisten oppimiskokemusten avulla.

Muhoksella noudatetaan valtakunnallisia esiopetuksen järjestämistä ohjaavia velvoitteita ja esiopetusta ohjaa kunnan yhteinen esiopetussuunnitelma. Yksikötasolla laaditaan toimintasuunnitelma, oppilashuoltosuunnitelma sekä lapsikohtaiset esiopetussuunnitelmat. Esiopetuksen opetuskieli on suomi. Esiopetuksen järjestämispaikkoina ovat koulut ja kunnalliset sekä mahdollisesti yksityiset päiväkodit.

### **Muhoksella esiopetusta voidaan antaa:**

Varhaiskasvatuksessa:

- Koivulehdon päiväkotit
- Päivärinteen päiväkotit

Yksityisissä päiväkodeissa:

- Päiväkotit Satelliitti

Perusopetuksessa:

- Huovilan koulu
- Hyrkin koulu
- Kirkonkylän koulu

- Korivaaran koulu
- Laitasaaren koulu
- Nuorten Ystävien koulu.

## **5.7 Lapsen kasvun ja oppimisen tuki Muhoksella**

### **Kasvun ja oppimisen tuen järjestäminen**

#### **Kasvun ja oppimisen tuen tarpeiden suunnitelmallinen seulonta tuen järjestämiseksi**

#### **Yhteistyö, vastuut ja työnjako esiopetuksesta vastaavan hallinnon sisällä sekä muiden hallintokuntien kanssa**

[yhteistyökaavio tämän kappaleen alle](#)

#### **Oppimisen ja koulunkäynnin tukeen liittyvät toimivaltuudet eri hallintopäätöksissä**

Hallinnolliset päätökset erityisestä tuesta ja pidennetystä oppivelvollisuudesta, perusopetuksen poikkeuksellisesta aloittamisesta sekä lukuvuodeksi kerrallaan lapsen pienluokkaan sijoittumisesta tekee hyvinvointijohtaja. Valmistelun näitä päätöksiä varten tekee lapsen sen hetkisestä varhaiskasvatus/esiopetuspaikasta riippuen päiväkodin johtaja, perhepäivähoidonohjaaja tai koulun rehtori.

#### **Huoltajien kanssa tehtävän yhteistyön keskeiset toimintaperiaatteet kasvun ja oppimisen tuen kysymyksissä**

Huoltajilla on ensisijainen kasvatusvastuu lapsesta. Luottamuksellinen yhteydenpito esiopetuksen ja huoltajien välillä luo pohjan lapsen kasvun ja oppimisen tuen toteutumiselle.

Esiopetuksen henkilökunta on aloitteellinen tukitoimien suunnittelussa. Tukitoimet ovat lapsen oikeus, ja niitä toteutetaan lapsen esiopetuksessa. Koollekutsujana palavereihin on pääasiassa lasta opettava opettaja tai esiopetusyksikön johtaja.

#### **Yleinen tuki**

Erilaisilla työtavoilla ja pedagogisilla menetelmillä voidaan tukea lapsen kasvua ja oppimista. Näitä työtapoja ja menetelmiä on kuvattu kasvun ja oppimisen tuen tsekkauslistassa. Oppimissuunnitelma voidaan tehdä lapselle yleisen tuen aikana.

#### **Pedagoginen arvio**

Huolen herätessä opettaja keskustelee huoltajien kanssa lapsen kasvun ja oppimisen tilanteesta sekä mahdollisesta tehostetun tuen tarpeesta.

#### **Tehostetun tuen toteuttaminen ja oppimissuunnitelman laatiminen**

Tehostetun tuen aloittamiseksi lapselle laaditaan oppimissuunnitelma, joka perustuu pedagogiseen arvioon. Oppimissuunnitelma voidaan tehdä myös pedagogisen arvioon laatimisen yhteydessä.

Oppimissuunnitelma kirjataan kunnallisessa esiopetuksessa Wilmaan kuukauden kuluessa tehostetun tuen päätöksestä.

Oppimissuunnitelman laadinnasta vastaa lapsen opettaja. Laadintaan osallistuvat opettaja, huoltajat, erityisopettaja, tarvittavat asiantuntijat sekä muut lapsen oppimisen kannalta olennaiset henkilöt. Koollekutsujana toimii lapsen opettaja. Lapsi osallistuu suunnitelman laadintaan ikänsä ja edellytystensä mukaisesti. Mikäli huoltajat eivät osallistu oppimissuunnitelman tekemiseen, heille annetaan mahdollisuus kommentoida laadittua suunnitelmaa.

Lapsen oppimista tuetaan esimerkiksi käyttämällä erilaisia työtapoja ja pedagogisia menetelmiä, järjestämällä opetusryhmiä joustavasti ja eriyttämällä opetusta. Myös osa-aikainen erityisopetus sekä tulkitsemis- ja ohjaajapalvelut ovat keskeisiä tuen keinoja. Keinoja mietittäessä hyödynnetään kasvun ja oppimisen tuen tsekkauksia.

## **Tehostetun tuen arviointi**

Lapsen oppimissuunnitelman tavoitteiden toteutumista seurataan ja toimenpiteiden vaikuttavuutta arvioidaan säännöllisesti. Opettaja antaa palautetta lapselle ja huoltajalle lapsen edistymisestä ja ottaa huomioon heidän näkemyksensä asiasta. Mikäli lapsen tilanteessa tapahtuu muutoksia, oppimissuunnitelma päivitetään vastaamaan lapsen tuen tarvetta.

Oppimissuunnitelman seurannasta ja arvioinnista vastaa lapsen opettaja. Arviointiin ja oppimissuunnitelman päivytykseen osallistuvat lasta opettavat opettajat, huoltajat, tarvittavat asiantuntijat ja mahdollisuuksien mukaan lapsi. Arviointi kirjataan Wilmaan oppimissuunnitelmaan.

Mikäli tehostettua tukea ei enää ole tarpeen jatkaa, siirrytään takaisin yleiseen tukeen ja siirtyminen kirjataan oppimissuunnitelmaan. **Päätös yleiseen tukeen siirtymisestä tehdään yhteistyössä opetushenkilöstön ja huoltajien kanssa tarvittavia asiantuntijoita sekä muita lapsen oppimisen kannalta olennaisia henkilöitä konsultoiden. Tarvittaessa tehostettua tukea jatketaan. Kun tehostettu tuki ei riitä aloitetaan pedagogisen selvityksen laadinta erityiseen tukeen siirtymistä varten. lapsen oppimissuunnitelmaa arvioitaessa todetaan, että tehostettu tuki ei riitä lapsen tukemiseksi, tämä kirjataan oppimissuunnitelmaan ja aloitetaan pedagogisen selvityksen laadinta erityisen tuen päätöksen perustaksi.**

## **Erityisen tuen päätös**

Perusopetuslaki (17 §, 4. mom.) sallii joissakin tapauksissa, että ensikertainen erityisen tuen päätös voidaan tehdä ennen esiopetuksen alkamista sinä vuonna kun lapsi täyttää viisi vuotta taikka esiopetuksen aikana ilman sitä edeltävää pedagogista selvitystä ja oppimisen tehostetun tuen antamista. Lapselle voidaan tehdä erityisen tuen päätös, jos oppilaan opetusta ei vamma, sairauden, kehityksessä viivästymisen tai tunne-elämän häiriön taikka muun vastaavan erityisen syyn vuoksi voida antaa muuten. Jos erityisen tuen päätös tehdään esiopetuksen aikana ilman tehostetun tuen antamista, tulee sen perustua oppilaan tilanteen uudelleen arviointiin esimerkiksi onnettomuuden tai vakavan sairauden seurauksena tai, jos aikaisempi arvio osoittautuu virheelliseksi. Edellä mainituissa tapauksissa päätös perustuu perusopetuslain 17 § 4 momenttiin ja psykologisen tai lääketieteellisen arvion hankkiminen on pakollista.

Toimenpide	Vastuuhenkilö	Asiakirja
Pedagogisen arvion tekeminen	<u>Esiopettaja / Erityisopettajaa konsultoiden</u>	Pedagoginen arvio
Moniammatillinen yhteistyö oppilashuollon ammattihenkilöiden kanssa	<u>Esiopettaja / Erityisopettajaa konsultoiden</u>	Pedagoginen arvio
Päätös tehostetusta tuesta	<u>Esiopettaja</u>	Pedagoginen arvio
<b>Siirtyminen tehostettuun tukeen</b>		
Oppimissuunnitelman laatiminen	<u>Esiopettaja</u> yhteistyössä erityisopettajan kanssa	Oppimissuunnitelma
Oppimissuunnitelman mukainen opetus	Kaikki lapsen kanssa työskentelevät henkilöt	
Oppimissuunnitelman tarkistaminen: tavoitteiden sekä tarvittavan tuen arviointi monialaisesti keväällä	<u>Esiopettaja</u> yhteistyössä erityisopettajan kanssa	Oppimissuunnitelma tai tarvittaessa pedagoginen arvio tehostetun tuen päättämiseksi
Oppimissuunnitelman säilytys ja arkistointi	Kuntakohtaisten ohjeiden mukaisesti	
Selvitys kasvun ja oppimisen etenemisestä sekä tehostetun tuen toteutumisesta	<u>Esiopettaja</u> yhteistyössä erityisopettajan kanssa	Pedagoginen selvitys
Pedagogisen selvityksen kokoaminen monialaisesti yhteistyössä oppilashuollon ammattihenkilöiden kanssa	<u>Erityisopettaja</u> yhteistyössä esiopettajan ja päiväkodin johtajan kanssa	Pedagoginen selvitys
Erityisen tuen päätöksen valmistelu, huoltajan ja lapsen kuuleminen	Päiväkodin johtaja / Rehtori	Erityisen tuen päätöksen valmisteluasiakirja
Hallinnollinen päätös erityisestä tuesta	Hyvinvointijohtaja	Erityisen tuen päätösasiakirja valitusosoitteineen
<b>Siirtyminen erityiseen tukeen</b>		
HOJKS:n laatiminen	<u>Erityisopettaja</u> yhteistyössä esiopettajan kanssa	HOJKS - asiakirja
HOJKS:n mukainen opetus ja kuntoutus	Kaikki lapsen kanssa työskentelevät henkilöt	
HOJKS:n tarkistaminen lukuvuoden päättyessä	<u>Erityisopettaja</u> yhteistyössä esiopettajan kanssa	HOJKS - asiakirja
Tiedonsiirto lapsen seuraavan vuoden opiskelupaikkaan	<u>Erityisopettaja</u> yhteistyössä esiopettajan/ rehtorin/päiväkodin johtajan kanssa	Kaikki lapsen oppimisen tukeen ja sen määrittelyyn liittyvät asiakirjat